

HRICKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 105 - LIPANJ 2013.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Dragi Hrckovcil

Je li počelo odbrojavanje? Računate li koliko još trebate spavati do posljednjeg dana ove školske godine? :) Imam dojam da sam nedavno gledala i čitala vaše božićne crteže i sastave, a o onima s temom Uskrsa, da ne pričam. Kao da je bilo jučer. A evo sad će ljetno, a s njim i dugi, topli i bezbrižni dani bez obveza.

Naravno, samo školskih, jer ne smijete se toliko opustiti i ne pomoći barem malo svojim najbližima u nekim kućanskim poslovima.

Hrcko je i ovog lipnja s vama da vas malo razonodi i nečemu nauči, a do rujna će i on na zasluženi odmor u iščekivanju da s jeseni upozna svoje nove čitatelje i piše o vašim novim dogodovštinama.

Uredništvo Hrcka želi da vam đачke knjižice budu pune dobrih ocjena, da se lijepo provedete tijekom ljetnog odmora, i da budete uz nas ponovno u rujnu.

I. P. S.

Iz sadržaja izdvajamo:

Promocija nastave na hrvatskom jeziku.....4-5

Neksadaljetne igre započnu.....6-7

»Kraljice« u Keru.....8

Naši korijeni.....9

Podne na salašu.....18

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«

Urednica izdanja: Ivana Petrekanić-Sič

Suradnici: Bernadica Ivanković, Katarina Čeliković, Ana Čavrgov, Marina Piuković, Vesna Huska, Miranda Glavaš-Kul, Maja Andrašić i Zoltan Sič

Lektorica: Katarina Vasiljčuk

Korektor: Mirko Kopunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi

Fotografije i obrada slika: Nada Sudarević

E-mail: hrhrcko@gmail.com

Hrcko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za informiranje,
kao i uz povremenu potporu Pokrajinskog tajništva za obrazovanje
i kulturu i Ministarstva kulture Republike Srbije

Donna Karan nastupila na Republičkoj smotri recitatora

Donna Karan, učenica III. h razreda Osnovne škole «Matko Vuković» iz Subotice, nastupila je na 45. republičkoj smotri recitatora u Valjevu 17. svibnja, kao jedna od 35 najboljih recitatora u Srbiji mlađe dobi.

Republičkoj smotri prethodilo je nekoliko razina natjecanja na kojima je nastupilo oko 22.000 recitatora u cijeloj Srbiji.

B. I.

Hrckovi detektivi

Iako je pred nama dugo, toplo ljeto, i dva mjeseca bez Hrcka, i u ovom posljednjem broju vašeg podliska u ovoj školskoj godini, imamo zadatak za vas.

Ovoga puta pitanje je iz povijesti, a budući da sam skoro sto posto siguran da ne znate odgovor, morat ćete ga potražiti na predstojećim stranicama.

Pitanje glasi: »Kojim je pismom pisan tekst na Bašćanskoj ploči, jednom od najstarijih spomenika hrvatskog jezika?« Za slanje kupona sada imate dosta vremena, pa ako ne prije, pošaljite ih čim počne nova školska godina. A ako mislite da ćete zaboraviti, pišite odmah. Odgovor pošaljite na adresu: NIU »Hrvatska riječ«, Trg cara Jovana Nenada 15/II, s naznakom: Za »Hrckovog detektiva«.

Zaslužene darove dobit će 10 sretnih dobitnika!

Očekujem vaša pisma!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detektivi

Sve pohvale Hrckovim školarcima iz Đurđina! Kamo sreće da nam i ostali šalju toliko kupona. No, ovoga puta imamo i tri potpuno nova sudionika u igri, koji su zaslužili biti nagrađeni, jer još nijednom nisu dobili dar od Hrcka.

Što se tiče točnog odgovora na pitanje iz prošlog broja, on glasi – **Josip Dumendžić Meštar**. Neki su napisali samo njegovo ime i prezime, neki su uz to napisali Mešter, a ima i onih koji su napisali Meštra. U svakom slučaju, sva tri odgovora smo priznali, uz napomenu da se potrudite zapamtiti pjesnikovo točno ime.

A dobitnici nagrade su:

1. Kristina Kemenj, IV. 1, OŠ »Bratstvo-jedinstvo«, S. Miletić
2. Luka Virag, II. a, OŠ »10. oktobar«, Subotica
3. Valentina Ostrogonac, I. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut
4. Petar Pečerić, I. h, OŠ »M. Vuković«, Subotica
5. Iva Ivković Ivandekić, I. b, OŠ »V. Nazor«, Đurđin
6. Zdravko Ostrogonac, III. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut
7. Mateja Loki, I. a, OŠ »I. G. Kovačić«, Sonta
8. Filip Zavišić, OŠ »10. oktobar«, Subotica
9. Regina Dulić, V. h, OŠ »M. Vuković«, Subotica
10. Milica Vuković, V. a, OŠ »M. Gubec«, D. Tavankut

Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

TEMA BROJA

PROMOCIJA NASTAVE NA HRVATSKOM

*Nekad davno odlučile nane,
I na stini zavirit Bogu dale,
Da im čeda što pod srcem leže
I kavicu zaboravit neće.*

U petak, 17. svibnja, u najljepšoj dvorani u gradu – Velikoj vijećnici Gradske kuće, djeca koja pohađaju nastavu na hrvatskom jeziku pokazala su svim zainteresiranim posjetiteljima što sve znaju i umiju. Za dobru organizaciju pobrinula se udruga «Naša deca», koja već deset godina promovira nastavu na hrvatskom. Najbolja promocija i ove večeri, kao i svaki put kada gledamo mališane, jesu njihovi zadovoljni osmijesi, vesela pjesma, dobra gluma, umijeće sviranja i pjevanja koje ih krasi. Tako je bilo i ove večeri. Večer je započela nježnim tonovima dobro nam znane pjesme «Podvikuje bunjevačka vila», koju je na violončelu odsvirala Katarina Evetović. Publika je imala prilike vidjeti nekoliko dobrih filmova snimljenih u protekloj školskoj godini, i to: «Nov šešir», «Drvenca» i «Dica pradidova stabla». Sve je začinila vesela pjesma uz pratnju tamburaškog orkestra. Djeca iz različitih škola, ali sa zajedničkim motivom da žele svirati u tamburaš-

kom orkestru, okupila su se i pod dirigentskom palicom učiteljice Danijele Romić uvježbala pjesme: «Mi gradimo prijateljstvo», «Himna zadrugara» iz dječjeg filma «Vlak u snijegu» i «Dica pradidova stabla». Pokretima i veselom pjesmom brojni zbor je «razgalio» publiku, kao pravi profesionalci, a učiteljica Ana Čavrgov im je dirigirala.

Kad se male ruke slože...sve se može! Poručila su djeca svim nazočnima, ali odluku o pohađanju nastave na

TEMA BROJA TSKOM JEZIKU

hrvatskom jeziku ipak ne donose oni. Bilo je tu i glume i plesa. Ritmiku «Al' sam rđav» otplesala su djeca iz OŠ «Sveti Sava», a pripremila ih je učiteljica Nataša Pastva. Dramatizaciju «Ko je propio jorgan, pokriva se šeširom» autora Balinta Vujkova odglumila su djeca iz 4. razreda OŠ «Ivan Milutinović», a male glumce uvježbala je njihova učiteljica Danijela Romić.

Svim prisutnima obratio se predsjednik Hrvatskog nacionalnog vijeća Slaven Bačić, koji je naglasio svoju ulogu kao roditelja, zadovoljstvo zbog mogućnosti izbora za svog sina koji je bio u prvoj generaciji osnovnoškolskog pohađanja na hrvatskom.

Predsjednica udruge «Naša djeca» Nevenka Tumbas također je stavila na prvo mjesto svoju roditeljsku ulogu i iskustvo u školovanju svoje troje djece na hrvatskom, ali je istaknula rezultate natjecanja na kojima su djeca hrvatskih odjela u ovoj školskoj godini pokazala zavidne rezultate, i kako se iz godine u godinu «penju»

na stubama uspješnosti. Na kraju večeri svima se obratio vlč. Dragan Muharem koji je kratko rekao: «Kad se male ruke slože, sve se može...», kako su nam i djeca otpjevala. Naglasio je da sve polazi i dolazi iz obitelji.

Presudno je mišljenje i stav roditelja koji odlučuju u koju školu i na kom jeziku će njihovo dijete pohađati nastavu. Sjećam se svog školovanja kada smo se, odlazeći u crkvu, skrivali od djece koja tamo ne odlaze, ne govore ikavicu, u razredu nismo govorili o blagdanima koji se slave u kući, nismo dijelili vesele tajne, što je sv. Nikola donio u čizmici, Isus pod granu, kome smo išli čestitat Materice, Oce, koliko smo novaca skupili, oblačili se za Dužijancu, pozdravljali s »Faljen Isus«... Sve te «kućne» radosti skrivali smo u sebi, jer nismo znali razumiju li to druga djeca koja su s nama u razredu, slave li i oni iste blagdane kao i mi, i kad su neke druge spomenuli, vidjeli smo da nismo iz «iste priče». Sretna sam što su moja djeca dobila tu mogućnost, pa je i meni kao roditelju sad postalo jasnije, koje se to vrednote njeguju i donose iz kuće, što to usadujemo u svoju djecu pružajući im vjeru, nadu, ufanje koje su i naši stari u nas utkali. Shvatila sam koliko je bitno odgovoriti dijete u duhu vjere koje se ne stidi, naučiti ih običajima koje su i naši stari «držali», njegovali, poštovali. To je moguće jedino s djecom koja njeguju iste običaje, blagdane, koja te neće ismijati ako govoriš ikavicom koja nije književni standard, i koja se čuje u sve manje domova. Danas, kada nas ima sve manje, ovi naši «mali» hrvatski odjeli imaju tu mogućnost da sve ono što u kući njegujemo, u školi dobiva jednu potvrdu, da i druga djeca isto to žive, i da su to vrednote koje moramo čuvati, ali jedino tako ako ih živimo i ako ih se ne stidimo.

Dragi roditelji, kao što u svemu u životu biva, sve ima svoju sjajnu i manje sjajnu stranu medalje. Idealnu odgojiteljicu, učiteljicu, nastavnike za svoje dijete nikada nećete naći. Prepustite to Božjoj ruci, jer nismo stvoreni savršeni. Tako je i sa školom, ni ona ne može biti savršena i bez greške, jer nismo ni mi. Negativnih

razmišljanja sigurno i na ovu temu ima, ali ja im ne želim dati mjesta u ovim redovima. Želim samo poručiti roditeljima da odluče srcem, i da pamte samo lijepo, a da ružno zaborave. Sjetite se svog djetinjstva i vrednota koje su naši didovi i majke u nas usadili. Pokušajte svom djetetu ostaviti u amanet ono što ste i sami dobili kad ste bili mali. Što je to? Vjera, običaji, naša ikavica, slama, žito, njive, žetva, lakumići, fanki, pogača, brokat, svila, šling, prelo, Dužijanac... Kad malo dublje pogledamo, vrednote rada, istrajnosti, marljivosti, upornosti, kriju se u svemu, jer «Našaj grana mala al' je fina».

Marina Piuković

Nek sada ljetne igre započnu...

U susret ljetnom raspustu

San svakog «normalnog» đaka je dočekati ljetni raspust. U rujnu, kad je tek počela nova školska godina, sve se to činilo jaaaako daleko... ali Bogu hvala dočekasmo «živi» i «zdravi» i ovaj ljetni raspust. Odnosno, uskoro ćemo ga dočekati. Kad bolje razmislim, to je čista formalnost i pitanje trenutka.

Dolaskom ljetnog raspusta postavlja se i pitanje (doduše ne odmah, nego tek nešto kasnije), što raditi i kako ga ispuniti. Postoje razne ideje i mogućnosti, a one se graniče s jačinom mašte svakog ponaosob. Ne bih vam ovog puta predlagala što sve možete raditi tijekom ljeta, jer to smo činili već nekoliko puta, nego bih vam toplo preporučila (kao što se nadamo da će biti toplo ovo ljeto) da ga što više provedete na zraku, u igri s prijateljima, braćom i sestrama, zašto da ne i s roditeljima, i da ne nabrajam dalje... ovdje neka se nađu sve vama drage osobe. Neka taj vaš provod bude aktivan, stoga vam nudim nekoliko interesantnih igrica, za koje vam gotovo ne treba nikakva priprava, već samo dobra volja i društvo. A kasnije ćete već i sami osmisлити neke svoje varijante ili neke potpuno nove igrice koje će vam u cijelosti odgovarati. Ukoliko nam pošaljete te vaše ideje i neke fotkice, možda ih i objavimo sljedeći put. Dakle, ovakvih igrica ima puno, a mi ćemo vam opisati svega nekoliko. Odaberite one koje vam se najviše dopadaju, ili sve skupa. Neke od ovih igara se igraju vani, a neke unutra, za neke je potrebno više ili manje sudionika, ali su svakako igrice zajedništva i druženja.

Lov na svakodnevnicu

Jedno dijete napravi popis tridesetak stvari koje se svakodnevno upotrebljavaju (gumb, knjiga, kliker, olovka, žvakaća...). Svi se sudionici podijele u 2 ili 3 ekipe i kreću u potragu za stvarima s popisa. Ograničiti vrijeme (primjerice na pola sata) da se vrate sa svim stvarima.

Glazbene čaše

Potrebno je pripremiti neprovidne plastične čaše, foliju, gumice i različite vrste zrnevlja (pšenicu, rižu, kukuruz, orahe...). Sipati zrnevlje u čaše tako da po dvije čaše imaju isti sadržaj. Prekriti čaše folijom i osigurati ih gumicom. Sudionici igre nasumice uzimaju čaše, protresu ih da bi čuli kakav zvuk proizvode. Zadatak je na temelju zvuka pronaći parove koji su dobili čaše s istim sadržajem.

Kreći se k točki

Svaki sudionik izabere neku točku u prostoriji ili prostoru gdje se nalaze. Igra počinje tako što svi stoje na svojoj zamišljenoj točki, potom sudionici šebu po prostoru i izvode različite pokrete koje zadaje jedno dijete (voditelj igrice), primjerice skakuću, kažu «zdravo» svima koji nose bijelo, šebu unatrag... Kada dijete koje je voditelj igrice kaže «stop», svi trče do svoje točke. Sudionik koji prvi stigne na svoje mjesto je voditelj u sljedećem krugu i sada on zadaje instrukcije skupini.

TEMA BROJA

Lančana pantomima

Djeca se podijele u dvije skupine. Svaka skupina smisli svoju priču. Prva skupina ostane u prostoriji s jednim članom druge skupine. Svi ostali iz druge skupine napuste prostoriju. Prva skupina sudioniku druge skupine ispriča svoju priču koju su smislili. Onda u prostoriju ulazi drugi sudionik druge skupine i prvi mu pantomimom predstavi priču koju je čuo. Zatim ulazi treći i njemu drugi pantomimom ponovi ono što je shvatio. I tako redom do posljednjeg člana druge skupine koji treba ispričati naglas kako je shvatio priču. Potom se priče uspo-rede. Nakon toga se uloge mijenjaju i sada druga skupina predstavlja svoju priču. Umjesto priče, skupine se mogu predstaviti crtežom ili fotografijom.

Lisica, zec, list

Ova se igrice igra u tri skupine. Jedna skupina su lisice i oni četveronoške stoje u krugu. Druga skupina su zečevi i oni su unutar kruga. Za pojasom imaju kanapčić koji visi. On predstavlja rep. Izvan kruga je treća skupina - lišće. Lišće leži nepomično. Zečevi se pokušavaju domoći lišća, tako što će probiti krug u kome su lisice. Lisice hvataju zečje repove, a zečevi ih čuvaju. Lisica može u jednom krugu uhvatiti samo jednog zeca. Ako ga ne uhvati, umire. Ako mu uhvati rep, zec postaje lisica. Zečevi su sigurni kada čuče, ali tada ne mogu doći do hrane - lišća. Zečevi postaju lišće, ako ne uhvate svoj list. List postaje zec kada ga zec uhvati.

Gle, lav

Djecu podijeliti u 4 skupine. Svaka skupina ima svoj kut. Na znak djeteta koje je voditelj igrice, sudionici se razidu i zauzmu mjesto bilo gdje u prostoriji. Zatvore oči. Voditelj šee oko, svakog sudionika dodiruje po leđima, a samo na leđa jednog od njih zalijepi parče papira. To dijete, ne znajući, postaje «lav». Kada voditelj sve dodirne, uzvikne: «Lav je slobodan!» Svi sudionici otvaraju oči i trče oko pokušavajući pronaći tko je lav. Sudionik kome to uspije bježi u svoj kut, trudeći se da ne privuče pozornost lava. Ako neko dijete posumnja da je on sam lav (nije dopušteno dodirivati vlastita leđa kako bi se u to uvjerio), odlazi u središte prostorije i glasno rikne. Kada to uradi, sva djeca se zalede. Ako je sudionik koji je riknuo doista lav, igra je završena. Ako nije lav, igra se nastavlja dok u središtu prostorije ne ostane samo lav.

Jedan, dva, tri

Sva djeca se nalaze u jednom krugu. Kada voditelj kaže «jedan», svi sudionici moraju proći prostorijom po dužini. Kada kaže «dva», prelaze ju po širini, a na «tri» dijagonalno k suprotnom kutu. Kada se djeca uigraju, igra se može zakomplicirati izgovaranjem niza brojeva, primjerice «jedan, jedan» ili «tri, jedan, dva, dva». Igra je veselija kada se uvedu i različiti načini kretanja: skakutanje, cik-cak, ples na vrhovima prstiju...

Ove su igrice samo neke od ideja kako se možete igrati s prijateljima tijekom dana ili navečer kada se okupi društvo na ulici. Uvijek će vam ostati još dovoljno vremena da budete malo i na «kompu», a posebice da nešto lijepo pročitate. Za bilo što da se odlučite, budite kreativni, dopustite mašti da vas ponese, jer tako će vam raspust bili ljepši i interesantniji.

Bernadica Ivanković

«Kraljice» u Keru

Tko od nas nije htio biti «kraljica», vidjevši ih kako krasno ljeljaju sokacima na blagdan Duhova (D'ove)? Onako lijepo u bunjevačkoj narodnoj nošnji s krunama na glavi, u pratnji pastira, plijene uzdahe i oduševljenje, a one nasmijane pjevaju i nisu umorne.

Tako je bilo i ove godine u Keru. Osam djevojčica iz župe svetog Roka u Subotici revnosno se pripremalo sa svojim pastirima kako bi svečano i ponosno nastupile u nedjelju na D'ove. Svakako ću napisati i njihova imena, jer to zaslužuju. Ali, najprije da nešto i naučite o kraljicama.

Kraljice uvijek idu u paru, zapamtite to dobro, a predvodi ih:

- prvi par predvoditeljica (ima gdje ih zovu **barjaktari**), to su bile **Hermina Križanović** i **Nikolina Vidaković**;
- drugi su **kraljica** i **djever** (ima gdje su oni u trećem redu), a ove godine su to bile **Dunja Šimić** i **Emina Baka**;
- za njima su **sabljarica** i **puškar**, a to su bile **Dajana Brajković** i **Magdalena Temunović**;
- a četvrti su **ban** i **banica** (negdje ih zovu **stražnjaci**), a ove godine to su bile **Ivana Vukov** i **Ines Bajić**.

Posljednji u redu je **torbonoša** s drvenom sabljom okićenom s više vrpca i lijepo štrikanom torbom u koju stavlja darove i novac za otpjevanje pjesme. U novije vrijeme torbonoša ide s čobanskim štapom. Kerski pastir je bio **Zdenko Ivanković**.

Nadaleko su poznate kerske «kraljice». Svake godine pripremaju se za D'ove (blagdan Duhova) prošetati kerskim sokacima i zaljeljati. Zašto kažem zaljeljati? Kraljice na glavi nose krunu šarenu od perlica, ružica od svile i pliša na kojima je malo zrcalo, preko kojeg visi đerdan. Svaki stih kraljičke pjesme se pjeva dva puta, a na kraju se završava s «lje-ljo». Na tu riječ kraljice jače pocupkaju, pa đerdan udara u staklo i tako daje ritam pjesmi.

Tako je bilo i ove godine. Kraljice su se odmah nakon »užne« obukle u bunjevačku nošnju i krenule kerskim sokacima, obišle su i domove šest obitelji čiji su članovi nakon pjesme darivali kraljice i pastira. Potom su sudjelovale na misi nakon koje su bose odljeljale nekoliko kraljičkih pjesama župniku Andriji Anišiću i puku okupljenom ispred crkve.

Blagdan Duhova je iza nas, ali kraljice ne odmaraju nego se pripremaju, jer uskoro će i Dužijanica, nek' se vidi da naš običaj još «živi».

Bernadica Ivanković

HRCKO

Naši korijeni

»Ne носиš ti korijen, nego korijen tebe.«
Rim 11, 18

Mi nismo slučajno na ovome svijetu. Roditelji su nam darovali život. Oni opet imaju svoje roditelje, naše bake i djedove. Oni opet svoje roditelje i tako možemo ići daleko u prošlost. Svatko je od njih živio u drugo vrijeme i na način kako se to prije činilo. Danas se rado sjećamo svojih korijena. Svojim precima zahvaljujemo na onome što jesmo i što imamo.

Kršćanska vjera je već puno, puno stoljeća temelj života hrvatskoga naroda. Kad su Hrvati u sedmom stoljeću došli na svoje sadašnje prostore, primili su kršćenje i postali dio Katoličke crkve. Odrekli su se paganske vjere i krstili se u Kristovo ime. Kršćanska vjera je duboko urasla u dušu hrvatskoga naroda, u njegovu povijest, običaje, kulturu i svakodnevni život. Naši su preci od početka ispovijedali vjeru u Presveto Trojstvo. Oni su tada, u ime svih nas, dali svečano obećanje vjernosti Bogu. Od tog obećanja nastala je divna Zavjetna molitva Hrvata katolika:

»Čvrsto vjerujem u Boga Oca i Sina i Duha Svetoga. Životom želim potvrditi svoj krsni savez s Bogom i tako obnoviti sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i vjernosti Katoličkoj crkvi. Svoju odluku polažem u bezgrješno srce Presvete Bogorodice Marije. Amen.«

Vjera i kršćanski život naših predaka zapisani su u kamenu i u knjigama. Vjera je bila temelj nastanka duhovne baštine hrvatskoga naroda, zapisane u spomenicima. **Krstionica kneza Višeslava** simbol je naše-

ga krštenja koje je počelo u 7. stoljeću. Po krštenju je hrvatski narod pristupio Katoličkoj crkvi i ušao u kršćansku zajednicu s drugim europskim narodima.

Hrvati su od najranijih vremena imali svoje pismo i svoj jezik. Na svojem su jeziku razmišljali i razgovarali, molili Boga, pjevali pjesme, pisali svoje knjige. **Baščanska ploča** jedan je od najstarijih spomenika

hrvatskoga jezika. Na ploči je uklesan tekst od 13 redaka. Pisan je hrvatskim glagoljskim pismom oko 1100. godine. Na kamenoj ploči piše da su naši preci svoj rad i život uvijek stavljali pod zaštitu Boga Oca, Sina i Duha Svetoga. Ploča se nalazila u crkvi svete Lucije kod Baške na otoku Krku.

Hrvati su jedini katolički narod u Europi koji je od početka desetog stoljeća do danas slavio misu na svojem narodnom jeziku. Svi su drugi europski narodi, sve do dvadesetog stoljeća, imali misu na latinskom jeziku. Zato hrvatski narod ima posebne knjige na hrvatskom jeziku koje su se upotrebljavale za misu i druge obrede.

Svaki čovjek ima svoje ime i svoju obitelj, svoj dom i domovinu. Mi također imamo svoju domovinu. U njoj želimo imati svoje mjesto i živjeti u miru, ljubavi i slobodi. Domovinu volimo ako volimo njezine ljude i ako svatko pridonosi da se u njoj sretno živi.

»Govorite jezik naroda u kom se zadesite, ali se vraćajte korijenu kao potoci izvoru svome.«

E. Kišević

Izvor: Na putu vjere, udžbenik za katolički vjeronauk. **KS**
Priredila vjeroučiteljica Ana

KUTAK ZA STIHOLJUPCE

Živjelo ljeto!!!!

Još samo malo i gotova je škola... Jupiiiiiii... sreća je neizreciva. Ne samo što više nema obveza u školi, nego što je konačno i ljeto, a ono sa sobom nosi brojne mogućnosti. Ljeta su u posljednje vrijeme iznimno topla, ali se trudimo igrati u hladu. Hlad je veoma koristan.

U to ime evo jedne simpatične pjesme baš o njemu - HLADU! Mislili ste da to i nije tema koja može inspirirati pjesnika? E, pa onda se varate.

Dok uživate u ljetu, trudite se biti što više u hladu i uživati u njegovim blagodatima, kao i u stihovima koji pišu o njemu.

Hlad

Ovo što ću ispričati
nalik je na bajku.
Hlad je nastao
kad su zrake
bile u štrajku.

Sunce ih je doduše
pokušalo zvati,
ali uzalud,
zrake jednostavno
nisu htjele stati.

I tako su stanovnici
jednog malog grada
u vrlo kratkom roku
spoznali važnost hlada.

Tog vrućeg ljetnog dana
hlad je marljivo radio
i cijeli gradić
besplatno hladio.

A onda su se zrake,
da ne bi potrajala bajka,
iznenada, bez najave
vratile iz štrajka.

I to već traje i traje,
odu i vrate se
po tisuću puta,
a hlad iz prikrajka čeka
svojih pet minuta.

Aljoša Vuković

HRVATSKI JA VOLIM

Točno/netočno

U prošleme ste broju Hrcka dobili zadatak riješiti jesu li rečenice točne ili nisu. Znam kako svi sad provjeravaju što ste naučili i sigurno vam je toga dosta, no ovdje ne dobivate ocjenu, a opet nešto naučite. I to naučite na onim primjerima na kojima najčešće griješite, stoga provjerite svoje znanje na sljedećim rečenicama:

1. Meso danas ima loš ukus.

T N

2. Iva i Ana učestvuju na priredbi.

T N

3. Neki učenici nemaju dobar metod učenja.

T N

4. Požurite, vrijeme vam ističe!

T N

5. Ovo je naš teritorij.

T N

Rješenja:
1. N - Točno je: Meso danas ima loš ukus.
2. N - Točno je: Iva i Ana sudjeluju na priredbi.
3. N - Točno je: Neki učenici nemaju dobru metodu učenja.
4. N - Točno je: Požurite, vrijeme vam ističe!
5. T

Miranda

Mirjana Mrkela: «Dragi Oliver»

Dragi moji ljubitelji knjige i čitanja, ovoga vam puta preporučujem fantastičan roman Mirjane Mrkele «Dragi Oliver», koji će vas oteti odmah od prve stranice. Otet će vas tako da ćete se lijepo povući u neki miran kutak i isključiti se iz svega onoga što će zujati oko vas. A zašto je to tako?

Zato jer ćete upoznati jednog dječaka koji ima sve, i jednu djevojčicu koja nema ništa. Njihovi su životi potpuno različiti. I ni jedno od njih nije sretno. Dječaka obožavaju majka, otac, djed i baka i on uživa u toplini svojeg doma, ali nešto mu nedostaje. Radost se mora podijeliti. Njegovo je ime Vrcko.

Djevojčica živi u sirotištu - nikada nije upoznala svoje roditelje. Njezinu svakodnevicu ispunjavaju sitne podvale i podbadanja djevojčica. Njezino ime je Maslinka (maslina - engl. olive - upućuje na ime Olivera Twista).

Vrcko je razmažen i prezaštićen u vlastitom domu, dok na ulici sam traži način suprotstaviti se vršnjačkom nasilju, prijevari, ponižavanju i ucjenjivanju. Djevojčica Maslinka od najranije se dobi prilagođava životu u dječjem domu, te je njezin način suočavanja s poteškoćama drugačiji od Vrckovog.

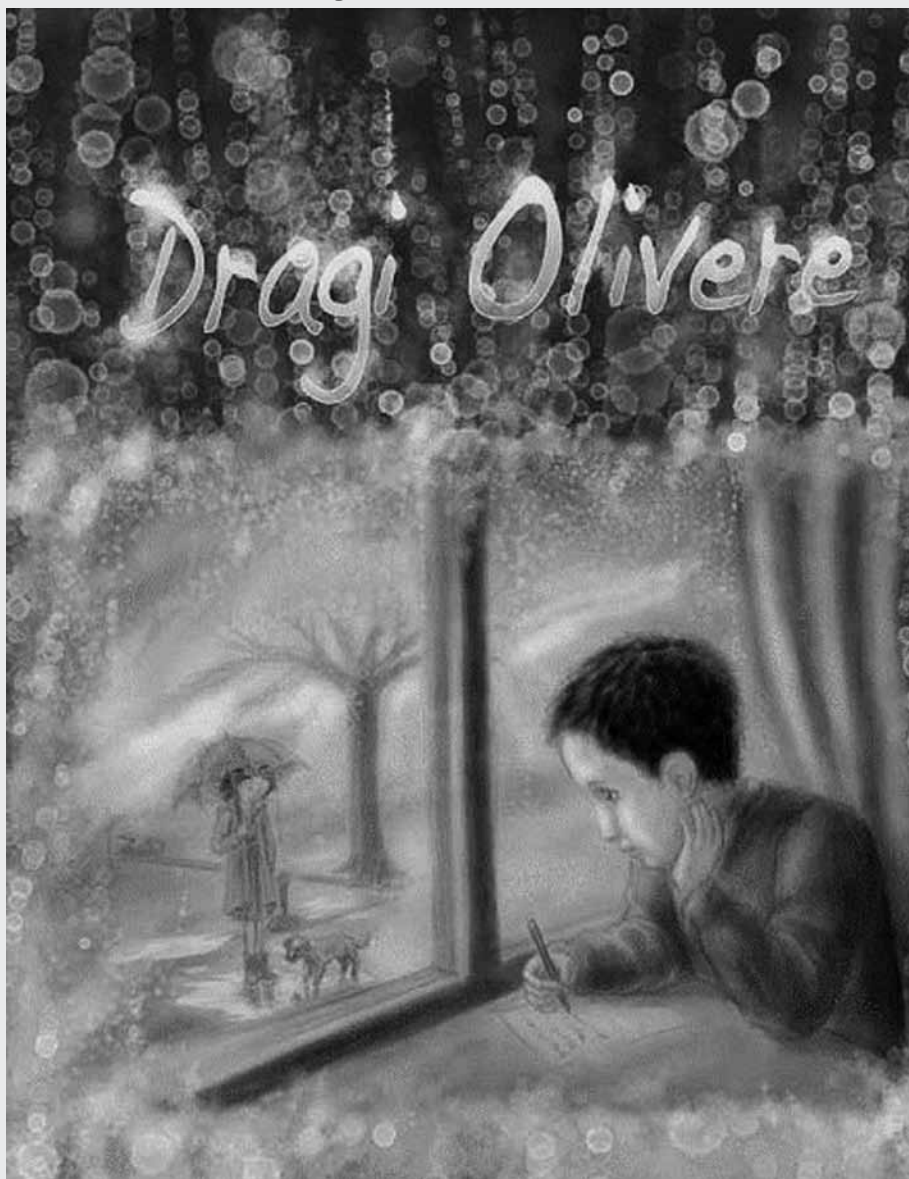
Vrcko i Maslinka, svatko iz svog životnog okruženja, pišu Oliveru Twistu, glavnom junaku Dickensova romana, 90 pisama kroz koja pričaju o svojim dogodovštinama, zgodama i nezgodama, nasilju, obitelji, prijateljima i svemu ostalome što im je na srcu. Oni su u Oliveru prepoznali nekoga komu se mogu povjeriti, nekoga s kime imaju nešto zajedničko.

I tako je o dvjestotoj obljetnici rođenja engleskog književnika

Charlesa Dickensa, nastao roman koji će izmamiti osmijehe, suze, ali i želju za akcijom, s porukom kako je bez obzira na poteškoće, vrijedno nastojati i ustrajati u stvaranju boljeg, pravednijeg i sretnijeg svijeta.

Inače, autorica Mirjana Mrkela je za ovaj roman dobila nagradu «Grigor Vitez» za najbolji tekst objavljen u 2012. godini. Roman «Dragi Oliver» objavila je u vlastitoj nakladi želeći ukazati na činjenicu da nisu sva djeca sretna i zbrinuta, ali i s ciljem razbijanja predrasuda o tome da je dječja književnost niža razina umjetnosti. Ova je spisateljica studirala kroatistiku i radila kao učiteljica, ali nakon što je oslijepila, posvetila se isključivo književnosti.

Vrcko i Maslinka nisu Oliverovi nasljednici, ali njihova mala srca nose Dickensovu poruku o **potrebi prijateljstva, obiteljske topline, zajedništva**. Obitelj je temelj zdravog društva, poručuje nam Mrkela. To vam isto i mi želimo poručiti, te preporučiti da pročitate ovaj fantastičan roman.

B. I.

Hrckovi školarci

Subotica

Đurđin

Subotica

Bački Monoštor

Ljutovo

Mala Bosna

Subotica

Subotica

Subotica

♥♥♥Biramo♥♥♥

» **B**og, Teena! Pišem ti da se prijavim pisati za 'Hrcka' za ovu tvoju stranicu. Toliko sam u žurbi da sam ti jedva stigao poslati. Stvarno sam se trudio pisati ti, zato bolje da me primiš. Znaš koliko obveza ima jedan četvrti taš u svibnju! Ako ne znaš, vrati se u četvrti razred ☺☺. Ako me primiš, odmah da ti kažem da će ovo biti prava 'muška' stranica. Pisat ću o sportu i pravim kompjutorskim igricama za dečke, o stvarima iz života jednog posebnog dječaka - mene! Neće tu biti mode, srca, leptira i takvih gluposti, nego spika o znanosti, umjetnosti i rock-glazbi, što mi muški volimo. Naći će se tu i koja slika pljeskavice (mmm...), jer mi dečki i to volimo. Pa što se bunite, one su zdravije od 'big macova'! :) Ajde za početak dovoljno, puno te pozz, žurim na teren da se skejtam. Zdravo, Tin!«

»Draga Teenice! Prvo da ti kažem da uvijek prvo čitam tvoju rubriku. Jako si zanimljiva i nekad me zasmiješ, nekad i rastužiš. Najčešće me zamisliš nekim svojim pametnim mislima. Baš mi je žao što više nećeš pisati u 'Hrcku', ali radujem se što ideš u gimnaziju, gdje i želiš!

Ja ti nisam tako pametna cura, ja sam obična Kristina iz četvrtog razreda i jako puno toga ne razumijem. Često pitam mamu i tatu razna pitanja, a oni mi ili neće, ili ne znaju, ili nemaju vremena odgovoriti. Oni me zbilja ne razumiju, uopće nisu kao tvoji mama i tata. Moji samo zvocaju i traže od mene puno, puno, previše. Moram imati dobre ocjene.

Moram i u glazbenoj imati dobre ocjene. Moram ovo, moram ono... A ja? Ja samo želim pjevati i plesati pred zrcalom u svojoj sobi, sama samcijata. Nemam pravu prijateljicu, Teena. Zbilja nemam i to mi je najteže. Mama i tata nisu u biti ni loši, ni toliki problem, samo oni su - tata i mama. Moraju zanovijetati, to im je uloga. Meni treba prijateljica. Ti imaš i prijateljicu, i društvo te voli, i imaš dečka koji je stavio lila kravatu da bude iste boje kao tvoja za maturu haljina! Ma to je kao u snu! Ti imaš sve... Ja uopće nisam takva. Štoviše, sasvim sam drugačija. Tiha sam, stidljiva, nitko me ne

i sa susjedima, i s nastavnicima, i s dečkima. Ja zašutim k'o riba i - trudim se što prije otplivati dalje! Ne praviš pravopisne ni gramatičke pogreške u tekstu, a na mene se zalijepe čak i kad točno znam kako se što piše. Imaš svoj stil, a ja - priznat ću ti - kopiram prijateljice iz odjele, pa kupim ono što one odjenu, da me ne bi ismijale. Znam, to je tako 'out', to 'cool' cure ne rade, ali - ja zbilja nisam cool cura ☹. Ipak, ako misliš da bih mogla pisati, ja bih jako voljela... Hvala ti što si me saslušala, draga Teena!

Iako ne vjerujem da ćeš izabrati mene - mislim, ni ja ne bih sebe izabrala, da budem iskrena - puno te pozdravljam i šaljem pusu i želim blagoslovljene ti pute kojima ideš! Voli te Kristina!«

Dragi moji, ovo je sjajno što ste mi pisali! Iako sam na pravoj muci jer su mi extra i Tin i Kristina (ma što ona o sebi kazala, ja vidim da je suuper cura), baš se radujem što će me «naslijediti» jedno od ovo dvoje «teenaca»! Neću vas zvati da glasujete tko da ostane, a koga da «izbacimo», jer mi je to baš glupo, kao i reality show-ovi u kojima se to radi. Ali, možete napisati vaše mišljenje urednici «Hrcka», pa će ona meni proslijediti. Možda želite nešto napisati Tinu ili Kristini? Tko će pisati za vas od rujna, otkrit ćete ... u rujnu!!!

Voli vas (i dalje)

Teena
teenagerica

HRCKO

primjećuje. Mislim da bih prije umrla nego smjela staviti svoju sliku na 'face'! U društvu stojim uvijek sa strane dok se svi smiju i zafrkavaju. Sretna sam, najsmretnija ako ne zafrkavaju mene! Jedino što nam je zajedničko je to što volimo pisati. Pa sam se nadala - ako izabereš mene da pišem u 'Hrcku',

možda će se sve promijeniti... Možda ću biti manje neprimjetna, dosadna i... Znam, ne možeš ni zamisliti kako je to, ti znaš odgovoriti kad ti netko nešto dobaci, znaš slobodno pričati

Umnjak

Opet se odvojio od društva s kojim je na školskom izletu u gradiću uz rijeku Dravu. Oči mu skaču s prašnjava puta na ogradu punu zelenila neobičnog oblika, potom na rijeku prema kojoj je namjerio. Nit ikog čuje, nit vidi išta osim onoga što mu je u pravcu kretanja. Dozivali su ga: «Slavko, stani! Kuda ćeš? Dođi ovamo, autobus uskoro kreće!» Odjednom zastane. Kao da se skamenio. Sagne se i u rukama mu se nađe manja crna zmija. Radosna pogleda koji je vikao «Heureka!», okrene se prema društvu i pokazuje svoje otkriće. Skameni se sada društvo! Slavko blesavko drži zmiju! Znaju oni njegovu ljubav prema bubama raznovrsnim,

crvima i glistama, pticama i gmazovima, pa i dinosaurima, ali ovo je previše! Umiljata glasa, puna ushićenja, Slavko im onako jednostavno dobaci: «Našao sam osušenu zmiju, mogu ju proučavati!»

Je li Slavko bio blesavko, ili balavko, u našoj se priči neće reći. Tek, on je «dječak heureka», otkrivaatelj novotarija u staretarijama, ponekad malo zamišljen i odlutala pogleda i misli. Od vrtićkih je dana, dok je bio Slavko balavko, imao svoje igre, tajanstvene papiriće i priče s kojima je mnogima dosađivao. Bio je Slavko i blesavko jer nije uvijek slušao kao druga, poslušna djeca. On se često otisnuo u svoju izmišljenu državu, stvorio je poseban novac, imao je državnu zastavu i grb. Dok su odrasli pratili razne nogometne lige, Slavko je imao svoju ligu, svoje klubove i svakoga je dana strpljivo igrao po jednu utakmicu do finala. Bilježio je to na posebnom velikom panou. Sve je radio na svoj način. Trenirao je košarku u kojoj nije bio as, ali se nije dao smesti kada mu nije išlo od ruke ili od noge. Čekao je svoj trenutak u kojem će pokazati koliko voli rukom pogoditi udaljeni koš, zato treninge košarke nikada nije propuštao. Stigao

je on recitirati i glumiti, pamtio je sve što samo jednom vidi ili čuje! Našao je sebe i u glazbenoj školi u kojoj je s uživanjem svirao najprije frulicu, a potom klarinet. Zamišljao je sebe na koncertu, pred publikom kojoj će svirati po svom receptu. Možda je ipak najviše volio životinje, pa je često nekim dvorišnim stanovnicima u travi pravio mali rajski kutak dajući im hranu, a uginule životinje stavljao je u staklene tegle. S mora je donosio školjke, puževe i sve što se može proučavati. A nađe se koji kukac i u Slavkovoj torbi, jer na putu do ili od škole uvijek naiđe na poneku pregaženu bubu. Kao da je imao premalo vremena za sve svoje zanimacije.

Tko bi mogao zamisliti u jednom dječaku toliko različitih talenata? Otkuda njemu toliko različitih želja i radoznalosti? Kažu kako plod ne pada daleko od stabla, a Slavko blesavko, kako ga je od milja prozvala njegova baka, bio je baš na svoju baku Veru. Ona je bila majstorica prava! Što je njoj sastaviti novu priču, ispeći kolač, popraviti kosilicu, zazidati zid ili sastaviti igračku za svog ljubimca. Vidjevši koliko njezin unuk voli istraživati i stvarati, baka je Vera svom malom blesavku nadjenula još jedno ime. Čim je na vratima čula veseli pozdrav svog unuka, ona mu vikne: «Stigao je moj umnjak!»

Umnjak!? Hm, što bi to moglo biti? Slavko će to istražiti. Ako je umnjak, znači li da je pametan? Neki kažu da umnjaci rastu samo jako pametnim ljudima. Jesam li ja malouman kad nemam umnjaka u zubima? Ako um tjera umnjake na rast, možda u mom mozgu nema uma, pomisli Slavko. I misli se slagale jedna na drugu dok ne odluči uskočiti u svoju veliku enciklopediju. Ona mu često pruža najbolje odgovore. I sazna naš umnjak kako su umnjaci zadnji zubi koji rastu u vilici, najčešće između sedamnaeste i dvadeset pete godine života. A zovemo ih umnjacima jer rastu u godinama kada osoba postaje mudra i umna. Istina, piše i to kako umnjaci stvaraju probleme jer nemaju mjesta u usnoj šupljini, ali o tome će razmišljati za pet godina kada uđe u vrijeme rasta umnjaka. Sada je dovoljno znati da je on kao dvanaestogodišnjak umnjak makar nema umnjaka u ustima!

Katarina Čeliković

Godina se približila sedma, za vrtiće postali smo stari!!!

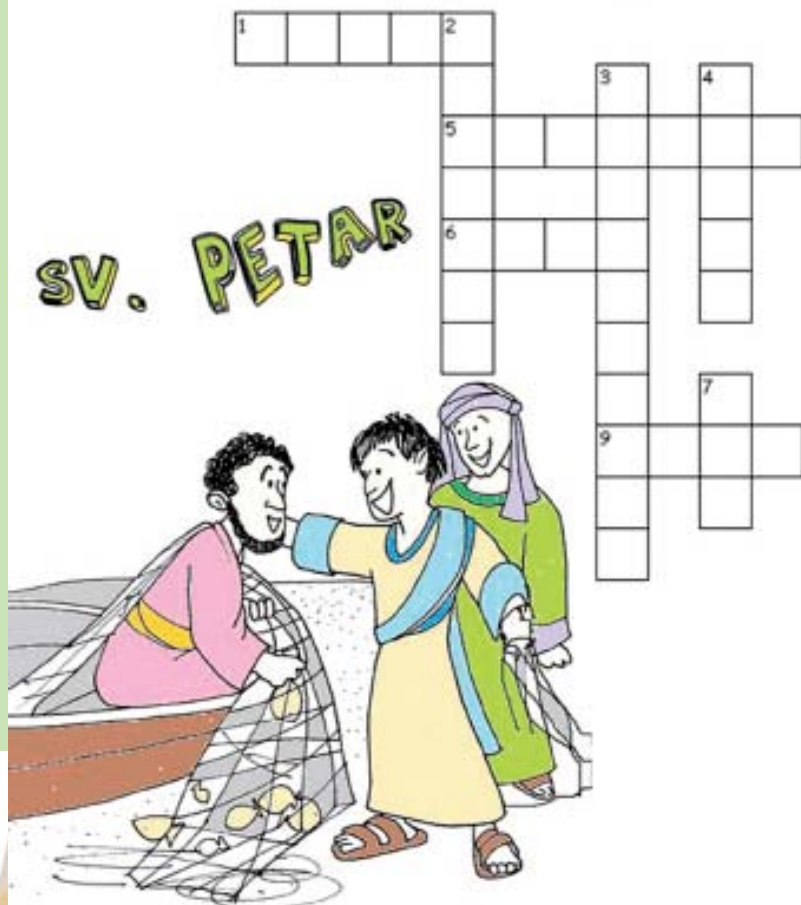
Čekaju nas obveze nove, dačke torbe, sveske i bukvari!!! Ovu pjesmu mnogi školarci čuvaju u duši, jer je ona bila završna pjesma koja se orila pri oproštaju od vrtića.

Draga djeco, jedno lijepo bezbrižno doba djetinjstva se polako završava i započinje novo, školsko djetinjstvo, koje je isto veoma interesantno i bogato novim sadržajima koji od vas traže malo više odgovornosti, truda, znanja i daju vam krila da polako poletite u svijet. Stoga udahnite punim plućima pred novo poglavlje života i zamolite Božji blagoslov nad svim što radite. SRETNOST!!! Ferije koje su pred vama iskoristite za druženje i igru, pomaganje roditeljima u poslovima za koje tijekom školske godine nemate toliko vremena. Razonodite se i družite uz SLADOLED!!!

Ovaj broj Hrcka čuvajte do rujna, jer preko ljeta se i Hrcko odmara, i razonodite se čitajući i rješavajući ga.

RIJEŠI KRIŽALJU

1. Sveti Petar je po zanimanju bio _____.
2. Umro je _____ na križu.
3. Jezero u blizini kojega je živio zove se _____.
4. Pravo mu je ime _____.
5. Kad su Isusu sudili, on ga je _____.
6. Bio je po redu _____ papa.
7. Grad u kojem je ubijen je _____.
8. Brat mu se zvao _____.
9. Ime Petar u prijevodu znači _____.

Hm.....SLADOLED!!!

Napravite sebi i svojim prijateljima ugodni ljetni užitak. Pozovite ih na sladoled! Napravite ga sami (bez mamine pomoći), jako je jednostavno! Za ovaj posao potreban vam je mikser, malo dobre volje i ovi sastojci:

- 3 šlag pjene
- 1 kiselo vrhnje ili jogurt
- 3 vanilin šećera
- 300 ml vrhnja za šlag
- 200 ml mlijeka

Vrste okusa koje možete napraviti:

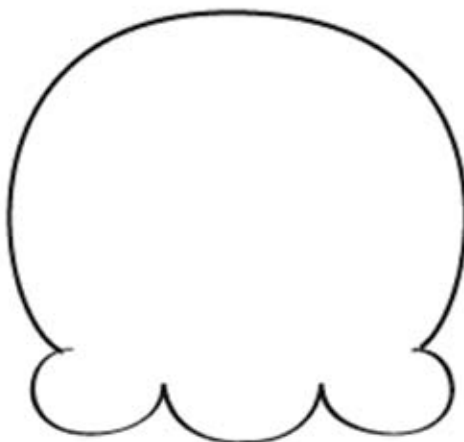
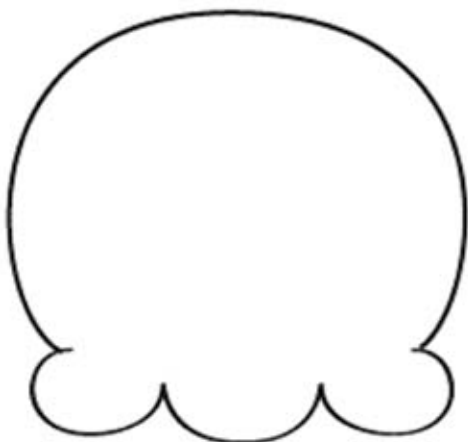
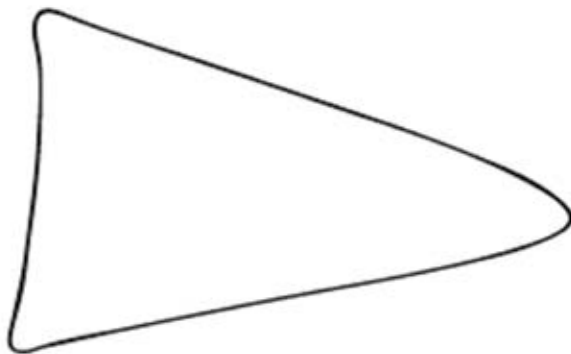
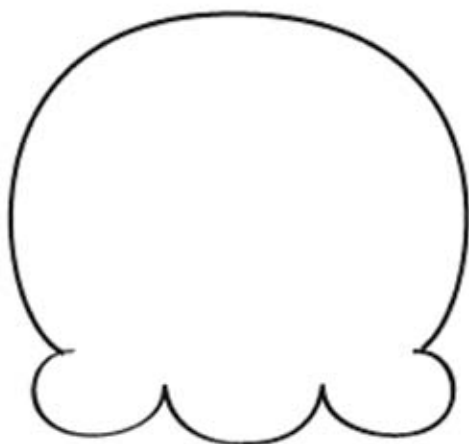
- Straciatella - čokoladne mrvice ili ribana čokolada
- Čokolada - nesquik ili čokolada u prahu, kao i crna otopljeni čokolada
- Bijela čokolada - otopljeni bijela čokolada
- Vanila - ostavite okus koji ste dobili miksanjem osnovnih sastojaka
- Plazma - mljeveni plazma keks
- Voćni - 200-300 g voća ispasiranog ili u komadićima

Šlag pjenu istući s vrhnjem za šlag i mlijekom, potom umiješati kiselo vrhnje (ili jogurt) i vanilin šećer i još kratko izmiksati. Podijeliti na onoliko dijelova koliko vrsta sladoleda želite napraviti. U pripremljenim posudama umiješati okuse koje želite i staviti u zamrzivač barem 3 sata.

Dobar tek!!!

Napravite sladoled od papira!

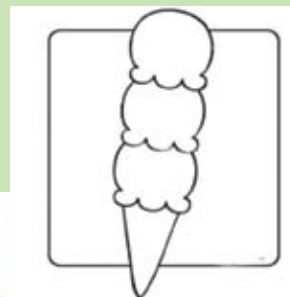

Za ovakav sladoled su vam potrebni:

- Boje
- Škare
- Ljepilo

Izrežite kugle sladoleda i obojite ih tako da dočarate njihov okus (straciatella - smeđe točkice, vanila - žuto, jagoda - roza, čokolada - smeđe...), a kornet išarajte svijetlo smeđim romboidima. Složite kugle onako kako vi to želite!!!

UŽIVAJTE!!!

Priredila: Marina Piuković

PODNE NA SALAŠU...

Ovoga puta, lipo vas molim da ovo čitate u tišini... Isključite TV, radio, DVD, skinite slušalice od mobitela, ma kako dobra pisma išla... Zatvorite oči. Udahnite i izdahnite zrak lagano. Sitite se kako je bilo lipo kad ste kao mali – ma koliko mož bit i nerado u prvi mah – išli »podnovat«. Mama, el tata, el majka, el teta vas ušuškaje, pomiluju po kosici i gledaju vas nježno. Vi probate držat oči otvorene, bar još malo, a trepavice same – zatvore vrataca. Onda pođete u svit snova... Lipo se odmorite saticak-dva i onda ste friški za sigru i uncutsag do doveče. Koliko god smo ko dica čekali da nas više ne tiraju da »podnujemo«, toliko ko »veliki« znamo cinit i po sata, ma i 15 minuta – sna u podne, pa još liti, pa još na salašu...

U litnje jutro na salašu – prosto čovik oživi... Nebo blizu, sunce počima grijat i obećaje da će bit danas lip dan. Mriši trava orošena i daje snagu niku, razigra te. Nije ni radit teško, jer te siti na sve lipo u životu: tvoje drage, male radosti od koji srce naraste do samog neba, Boga – koji ti sve to dao. Noćom – na nebu zvezdice tancikuju, namiguše male, prosto te tiraju da sanjariš... štogod. Meseć žmirka, a ako se malo pripuštiš tom žmirkanju, i ti zadrmaš. I spavaš slatko do zore, kad te tice opet bude, jer – ustani, ustani, već je dan! Od zore do noći je dugačko bit budan i kad ne radiš ništa osobito, a kad si vani, na friškom ajeru, pa i poradiš nešto, dobro dođe – podne. Pa ako si još dite – podnovanje je Božji blagoslov... Podnovat se mož vani el unutra – svakako je dobro.

Zastaneš u ladu višnje. Tiho je. Ne čuje se ništa. I životinje u avliji utihnule. Čuvaje tišinu i mir podneva. Sunce odskočilo i tamo gori ravno se primirilo. Stoji. Na tren, sve staje. I travke miruju. Cviće se na žegi litnjoj prvo povuklo u se da ga sunčeva vreline ne sprži. Lišće na drveću treperi, al bez glasa... Pokoja nestašna ptičica – mlado – još se buni, neće da »podnuje«. Utihne i ona. Ko da je vrime stalo. Samo se cvrčci čuju. To je toliko jednako i umiruje, da ni ne primjećuješ. Ako primijetiš, još te brže uspava. Sunce te grije ko topla dunja. Lipo je prilegnit vani u podne, pod kako drvo u lad. I mravi ne idu onda – i njima je vruće. Namistiš se

malo – ne bučiš ni ti, jer je podne. Još koji tren i – dri-maš. Taman prođe četvrt sata, ugrijo si se malo i priviše (ipak je litnje podnevno sunce tako da baš redovno prži) kad odjedared – povitarac. Kako je to ugodno! Bog ga blagoslovio i nama poslo! Ko čaša ladne vode žednome, ko kriška friška kruha gladnome, tako ovaj vitrić samu dušu osvježava...

Kad uđeš unutra u salaš podnovat tu digod u podne, dok topli vitrić nosi zvuke crkvenog zvona što zvoni »Pozdravljenje«, sve je drugačije. Unutra je ladije. Oma bi se skoro zagrnio čime god. Oči ti se moraju – tako pune sunca i svitla njegovog – naviknit na polumrak koji je u sobi u kojoj su šalukatre zatvorene već oko 10 sati, da ne uđe vrućina. Ondak nađeš sebi misto. Ne legneš pravo, u dunju, jer se nisi okupo. Samo ćeš malič-ko podnovat. Al u sobi te i miris čiste postelje opije i već si u bajci... Već je kaki običan pokroc posto svila, uzgljančica pletena el od bilog platna sam oblak. Ondak mož i letit u snu ko nika tica i snivat sve najlipče. Lipi snovi moradu bit, jer si u miru, u tišini, u sigurnom kutku di te sve opet podsiti na onaj ditinji san kad si ko diteš-ce znao zadržimat u majčinom krilu, na njenoj ruci mekoj i nježnoj. Tako je kad podnuješ liti, na salašu...

Lipo je sigrat se i radit, al triba naučit i podnovat, da bi pravi, zdrav i jak, sritan čovik bio. To vam želim od srca i ovog i svakog lita i prolića, zime i jeseni! Dobro podnovanje!

Vesna Huska

Ljetno šareno osvjež enje

Stižu nam sunčani dani koji nas pozivaju na boravak u prirodi, a kada smo vani, rjeđe i manje jedemo. Osim toga, ljeti su nam draža jednostavna, brza i lagana jela, pa ću vam preporučiti jedno brzo i ukusno jelo koje možete napraviti bez tuđe pomoći.

Potrebno je:

- trobojna tjestenina (ne mora nužno biti trobojna, no ljepše izgleda)
- 1 konzerva tunjevine
- $\frac{1}{2}$ konzerve kukuruza
- 2 kisela krastavca
- 1 veća svježa rajčica
- 1 svježa paprika
- 100 g gauda sira
- 1 vrećica majoneze
- 1 vrhnje
- sol i papar

Priprema:

Skuhati tjestenin u slanoj vodi, potpuno ju ohladiti pod mlazom vode, te dobro ocijediti. Nasjeckati na kockice rajčicu, krastavce, papriku i sir. Pomiješati s tunjevinom, kukuruzom, tijestom, majonezom i vrhnjem. Po želji dodati soli i papra.

Napomena:

Znate li što je najbolje od svega? Uopće se ne morate pridržavati ovoga moga recepta, jer sam ga prilagodila svojim željama i onome što volim. Igrajte se, dodajte namirnice koje volite i zamijenite one koje vam baš nisu drage, tako npr. možete dodati masline, kuhana jaja, crveni luk, neki drugi sir...

Dobar tek!

Tunjevina - omiljena vrsta ribe

Najzastupljenije vrste ribe u našoj ishrani su konzervirana sardina i tunjevina. Tunjevina u konzervi lako se nabavlja - ima je u svakoj samousluži. Širok je izbor proizvođača, pa se možete odlučiti za svoj omiljeni okus, jer ima razlika među »markama« tunjevine. Pravi se u dvije varijante - u komadićima, što je pogodnije kada želite dodati tunu u salatu, i u krupnijim komadima. Tunjevina ima specifičan intenzivni okus i mesnatu teksturu.

Povijesno gledano, za konzumiranje ove ribe zna se od kad ima ljudi. Oni koji žive na obalama mora i oceana, često su jeli svjež u tunu, a drugi su uživali u dimljenoj tuni.

Generalno, zna se da je riblje meso veoma važan dio ishrane i da treba biti redovan dio obiteljskog jelovnika.

Miranda

Kad porastem, želim biti velika

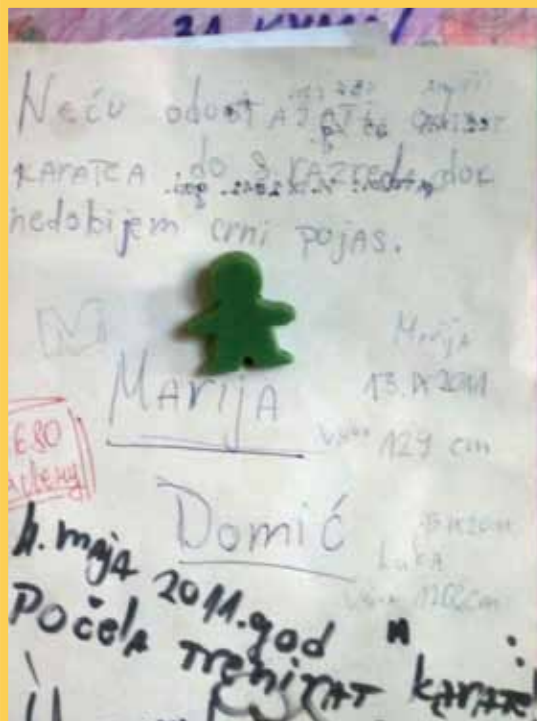
Karate trenira tek 2 godine, a već ima pregršt trofeja

Naizgled krhka, djevojčica iz Sonte Marija Domić učenica je šestog razreda OŠ «Ivan Goran Kovačić». Za vrijeme razgovora Marija sugovornika sve vrijeme gleda u oči svojim krupnim, plavim okicama. Svaka riječ joj je odmjerena, odaje osobu koja već u ovoj dobi zna što hoće. Sa školom nema problema, vrijedno uči. «Odlična sam učenica, to mi je prva zadaća. Istina, provuče se i pokoja četvorka, ali nismo svi savršeni. Nikada ne učim za samu ocjenu, nastojim učiti tako da steknem znanje koje će mi ostati za čitav život», uz osmijeh priča Marija.

Vrlo uporna i temeljita u svemu što radi, u sončanskom Karate klubu «Kumite» jedna je od najperspektivnijih karatistica. «Treniram karate točno 2 godine i 24 dana. Prije sam promijenila nekoliko sekcija, zanimali su me maltene svi sportovi. No, sve se to nekako iskristaliziralo kad sam upoznala čari karatea. Na kalendaru sam zabilježila da sam karate počela trenirati 4. svibnja 2011. godine. Karate obožavam zbog njegove bogate tradicije, radi odijevanja u kimono i najviše radi užitka kojega mi pružaju treninzi. Mislim i kako borički sportovi stvaraju neku sigurnost kod nas i da nam na najbolji način izgrađuju čvrstoću karaktera», iznosi svoja razmišljanja Marija.

Već je osvojila dobar broj odličja, na njih je vrlo ponosna. «Trenner Tomislav Matin kaže kako sam za svoju dob dosta uspješna. Na natjecanjima na kojima sam do sada sudjelovala osvojila sam 13 odličja i 1 pokal. Ne uspijevam baš na svakom natjecanju osvojiti odličje, ali trener nas je oduvijek učio kako je bitno sudjelovati, a ne pobijediti, ili, kako moj moto kaže - never give up», kaže Marija.

Najveći oslonac za sve ova simpatična djevojčica nalazi u obitelji. «Obitelj mi daje nešto što je svoj djeci neophodno, daje mi toliko potrebnu sigurnost i samopouzdanje. Što god zaškripi, tu su mama i tata. Podržali su me i prigodom izbora mog omiljenog sporta, kupili su mi kvalitetnu opremu, a na svim natjecanjima su moji najodaniji navijači. Tu su i kad se proslavljaju moji uspjesi, ali su tu i kad uspjesi izostanu, pa mi dobro dođe i njihova utjeha. Na samom počet-

ku upražnjavanja ovoga sporta tati sam dala obećanje, i to u pisanoj formi, da se neću zaustaviti do osvajanja crnog pojasa. To obećanje i danas krasi našu vitrinu», s ljubavlju u očima priča Marija.

O budućnosti razmišlja, ali poput većine djece svoje dobi još uvijek nije čvrsto isplanirala svoju profesionalnu budućnost. «U ranijem djetinjstvu u maštanjama sam bila odvjetnica. Sada se to sve promijenilo, znam samo kako odvjetnica ne bih željela biti, privlači me nekoliko drugih zanimanja, ali još nisam sigurna koje će na koncu prevagnuti. Jedino što znam jest da kad porastem, želim biti velika», sa šeretskim osmijehom završava svoju priču Marija Domić.

Razgovor vodila Maja Andrašić

INTERESANTNO JE ZNATI

- Polarni medvjedi su ljevoruki.
- Prosječan čovjek dnevno izgubi 200 dlaka na glavi.
- Godine 1926. na svijetu je bilo samo 100 TV prijemnika.
- Vatikan je najmanja država na svijetu.
- Topla voda se smrzava brže od hladne.
- Psi imaju po 17 kostiju u svakom uhu.
- Guska je prva ptica pripitomljena od strane čovjeka.
- Medvjedi se boje glazbe.
- Kada bi lutka Barbika bila u prirodnoj veličini, bila bi visoka 2,18 m.
- Riba koja živi 800 metara ispod površine mora nema oči.
- Vodik je zapaljivi plin, kisik podržava sagorijevanje, ali kombinirano čine vodu koja se koristi za gašenje požara.
- 3/4 ulovljene ribe se koristi za ishranu, a ostatak je namijenjen za proizvodnju sapuna, lijepka, margarina ili gnojiva.

- Nogomet je najgledaniji sport na svijetu.
- Pustinja Sahara se širi za 1 kilometar mjesečno.

HRCKO

KINOMANIA

Avanture neustrašivog Teda

Zbog slučajne zbrke, Teda, sanjivog graditelja, zamijenit će za poznatog arheologa i poslati ga na ekspediciju u Peru. Uz pomoć Jeffa, svog vjernog psa, neustrašivog učitelja, gluhe papige i samoživog radnika, pokušat će spasiti mitski izgubljeni grad Inka od zloglasne bande lovaca na blago.

IRON MAN 3

Iron Man se u ovom nastavku bori protiv moćnog Mandarina, i to bez svog superodijela! Briljantni industrijalist Tony Stark/Iron Man suočava se s neprijateljem koji ne poznaje granice. Nakon što neprijatelj u potpunosti uništi Starkov osobni život, on kreće u sudbonosnu potragu za odgovornima. Na svakom koraku avanture njegova hrabrost bit će testirana...

U tami: Zvezdane staze

Radnja filma prati posadu Enterprisea koja je pozvana da se vrati kući, no onda otkriva da je njihovu flotu uništila sila unutar vlastitih redova, ostavivši naš svijet u kriznom stanju. Odlučan da podmiri osobne račune, kapetan Kirk vodi lov u ratnu zonu kako bi zarobio čovjeka koji je odgovoran za masovno uništenje. U epskoj borbi na život i smrt, ljubav dolazi na kušnju, prijateljstva se razaraju, a žrtvovanja će biti neophodna za dobrobit jedine obitelji koja je Kirku još preostala: njegove posade.

2. Pronađi osam razlika između dvije slike:

1. Promatrajući gornju sliku, na donjoj docrtaj i oboji ono što nedostaje:

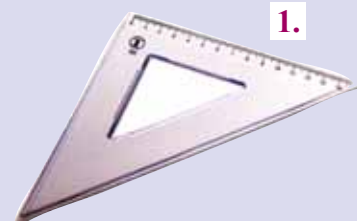
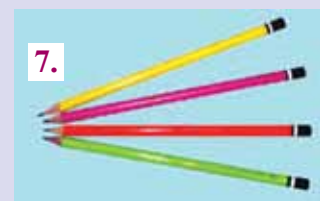
3. U osam smjerova pronađi i precrtaj sljedeće nazive gradova u Hrvatskoj: OSIJEK, ZAGREB, KARLOVAC, UMAG, ILOK, VARAŽDIN, KNIN, DUBROVNIK, SPLIT, PULA, MAKARSKA, ROVINJ, HVAR, PAG, KOMIŽA, SISAK, POREČ, OMIŠ, VIS. Preostala slova dat će konačno rješenje. Upiši ga u kvadratiće ispod osmosmjerke.

S	K	I	N	V	O	R	B	U	D
P	F	N	G	A	M	U	C	S	P
L	NJ	K	I	E	R	A	S	I	O
I	I	O	I	D	V	J	I	S	R
T	V	L		O	Ž	H	V	A	E
P	O	I	L	B	O	A	V	K	Č
A	R	R	P	S	E	N	R	A	
G	A	U	I		E	R	I	A	R
K	L	J	Š	I	M	O	G	N	V
A	E	A	Ž	I	M	O	K	A	K
K	A	K	S	R	A	K	A	M	Z

--	--	--	--	--	--	--

2.

Z. Sič

Neobične ogrlice

Već dulje sam vrijeme namjeravala napraviti ogrlice od tkanine kakve sam davno vidjela na internetskim stranicama. Konačno sam to i učinila nakon proljetnog spremanja garderobe. Za izradu ovih lijepih i maštovitih ogrlica trebaju vam stare majice (one koje ste prerasli, negdje pokidali, ili ih jednostavno više ne želite nositi), a takvih nakon pospremanja uvijek ima.

Ogrlice možete jako lako napraviti. Prvo pronađite majicu (ili neki drugi odjevni predmet) od rastezljiva materijala. Izrežite na trake širine 1-2 cm. Tkaninu rastegnite. Spojite krajeve i omotajte malo širom trakom. Dodatno ih možete ukrasiti različitim ukrasnim predmetima - cvjetovima, leptirićima, perjem, ukrasnim kuglicama i dr.

Pogledajte kako sam ja to napravila i hrabro krenite. Sigurna sam da ćete biti maštovitiji i uspješniji od mene. Uživajte!

